

درس پانزدهم حق الناس «پیام آسمان هشتم»

پرسش های متن درس

- ۱- برخی از ایستگاه های رسیدگی به اعمال در قیامت را نام ببرید .
- ۲- حق النفس یعنی چه ؟ نمونه هایی را بیان کنید .
- ۳- حق الله یعنی چه ؟ نمونه هایی را بیان کنید .
- ۴- حق الناس یعنی چه ؟ نمونه هایی را بیان کنید .
- ۵- آیا حق الناس فقط در امور مالی است؟ توضیح دهید .
- ۶- علت این که انسان با بی توجهی با انجام برخی از کارها حقوق عده ی زیادی از مردم را از بین می برد ، چیست ؟ با ذکر مثال .
- ۷- با توجه به فرمایش پیامبر «صلی الله علیه و آله» چه کسانی از رحمت خدا دور هستند ؟
- ۸- دین اسلام کمک به رشد و حفاظت از نعمت های الهی (محیط زیست) را در ردیف عبادات می شمارد .
ص غ
- ۹- نمونه هایی از ظلم در حق مردم را بنویسید .

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها «پیام های آسمان هشتم» درس پانزدهم : حق الناس

- ۱- کسی که دوست دارد به بهشت الهی راه یابد ، باید حقوق چه کسانی را رعایت کند ؟
باید بتواند حق النفس (وظایفی که نسبت به خود دارد) حق الله (وظایفی که نسبت به خداوند دارد) و حق الناس (وظایفی که نسبت به مردم دارد) را رعایت کند .
- ۲- اگر همه ی مردم نسبت به حقوق یکدیگر بی توجهی کنند ، چه اتفاقی در جامعه خواهد افتاد ؟
آن جامعه روی آرامش را نخواهد یافت و امکان زندگی در آن وجود نخواهد داشت و ناامنی و ظلم و ستم ، آن جامعه را فرا می گیرد و آن جامعه فرو می باشد .
- ۳- سه نمونه از حقوقی را که همکلاسی ها بر شما دارند ، بیان کنید .
- ۱- تلاش و کوشش در جهت حفظ وسایل مدرسه ۲- تلاش در جهت رشد علمی کلاس و مدرسه ۳- تلاش در جهت حفظ نظم مدرسه
- ۴- سه نمونه از حقوقی را که افراد خانواده (پدر ، مادر ، برادر ، خواهر و ...) بر شما دارند ، بیان کنید .
- ۱- حفظ احترام و شخصیت تک تک اعضای خانواده ۲- کمک به آنها در هنگام سختی ها و مشکلات ۳- ابراز محبت و دوستی به آنها

۱- به نمونه ها توجه کنید و جدول زیر را با چند مثال دیگر کامل کنید .

۱- کسی که بدون دلیل در ماه رمضان روزه نمی گیرد .	بی توجهی به حقّ الله
۲- کسی که نماز نمی خواند .	
۳- کسی که زکات و خمس نمی پردازد .	
۱- کسی که به دیگران تهمت می زند .	بی توجهی به حقّ النَّاس
۲- کسی که پشت سر دیگران غیبت می کند .	
۳- کسی که کم فروشی می کند .	
۱- کسی که عمر و وقتش را بیهوده تلف می کند .	بی توجهی به حقّ النَّفْس
۲- کسی که نسبت به سلامتی خود بی مبالا است .	
۳- کسی که برای رشد فکری خود تلاشی نمی کند .	

۲- به نظر شما اجرای کدام یک از این سه نوع وظیفه ، اهمیت بیشتری دارد ؟

حقّ النَّفْس از اهمیت بیشتری برخوردار است به خاطر آنکه انسانی که برای خود و رشد و تعالی خویش تلاش کند و حق خود را خوب بتواند ادا کند در پی اش می تواند حقّ خداوند و مردم را به خوبی ادا کند . اصولاً توجه به شیوه زندگی بزرگان همانند پیامبران و امامان نیز می بینیم که آن ها حقّ النَّفْس را به خوبی انجام داده اند که توفیق رعایت حقوق دیگر برایشان میسر گشته است .

۱- اگر کسی با شکستن یک درخت حقّ همه ی مردم را از بین ببرد ، چگونه می تواند این حقّ بزرگ را جبران کند ؟

باید برای جبران آن ضایعه تلاش کند مثلاً درختی بکارد یا در رشد و گسترش فضای سبز به گروه های دوستداران محیط زیست بپیوندد .

۲- درباره ی بی توجهی به حقوق عمومی چند مثال بزنید .

۱- ریختن زباله در جاده و کوهستان ۲- استفاده بیهوده از انرژی و آب ۳- صدمه زدن به وسایل حمل و نقل عمومی ۴- زیان رساندن به وسایل اماکن عمومی مانند وسایل مدرسه و...

ارزشیابی

۱- در قیامت طبق گفته ی معصومین علیهم السلام ، توقف گاه هایی وجود دارد که به اعمال مختلف انسان رسیدگی می شود که به آن ..... گفته می شود .

الف) ایستگاه (ب) منزل (ج) گردنه (د) درجه

۲- حقوق سه گانه در هر شبانه روز مربوط به کارهایی است که از ما سر می زند ، عبارتند از :

الف) حق الله ، حق الناس ، حق النفس (ب) حق الله ، حق خانواده ، حق الناس
ج) حق الناس ، حق النفس ، حق دوستان (د) حق النفس ، حق الناس ، حق خود فرد

۳- کسی که برای کسب نمره قبولی بیشتر، هنگام امتحان تقلب می کند ، کدام یک از حقوق سه گانه را ضایع کرده است ؟

الف) حق الله (ب) حق النفس (ج) حق الناس (د) حق خانواده

۴- آلوده کردن اماکن عمومی و محیط زیست ، نمونه ای از تضييع حق ..... است .

الف) مردم (ب) خدا (ج) خودمان (د) دوستان

۵- اسلام علاوه بر تأکید بر حفظ محیط زیست ، به رشد و حفاظت از این نعمت های الهی که از ..... شمرده می شود سفارش می کند .

الف) واجبات (ب) توقف گاه ها (ج) مهمات (د) عبادات

۶- برای جبران حقوق ضایع شده مردم در قیامت با ..... می توان رضایت آن ها را به دست آورد .

الف) پرداخت پول (ب) انجام کاری برای شاکی

ج) دادن کارهای خوب و گرفتن گناهان شاکی (د) طلب بخشش انسان را می بخشد

۷- با مطالعه دقیق احادیث زیر هر یک از اقسام حقوق سه گانه «حق الله ، حق الناس و حق النفس» را مشخص کنید .

الف) هر مسلمانی که به گروهی از مسلمانان خدمت کند ، خداوند به تعداد مسلمانان خدمتکار در بهشت به وی عطا خواهد کرد . (.....)

ب) لذتی که از خدمت حق می برم مرا از خواهشی باز داشته . حاجتی جز این ندارم که پیوسته ناظر جمال زیبا و والای خدا باشم . (.....)

ج) آرایش و عطر زدن برای زنان در برابر همسر و محارم آن چنان ارزشمند است که علاوه بر عبادت بودن ، مایه گرمی و شادابی زندگی مشترک می باشد ، البته به شرط عدم استفاده در برابر نامحرمان . (.....)

د) پاداش خوشرویی در برابر مومن بهشت است و خوشرویی با دشمن و انسان های ستیزه جو ، انسان را از عذاب آتش باز می دارد . (.....)

۸- برای هر یک از موارد زیر ، یک مثال بنویسید .

الف) حق الله : .....

ب) حق الناس : .....

ج) حق النفس : .....

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيِّكَ الْفَرَجَ
«ذکر صلوات بر محمد و آل محمد»

منابع : کتاب درسی ، کتاب معلم

<http://mohammadpoorgalavi.blogfa.com>

نویسنده و گردآوری : محمد پورگلوی